

Názov programu doplňujúceho pedagogického štúdia:

Doplňujúce pedagogické štúdium v externej forme štúdia na výkon pedagogickej činnosti učiteľa na strednej škole a základnej umeleckej škole umeleckých predmetov: hudobná interpretácia, hudobná tvorba, teoretické hudobné predmety

**prof. PhDr. Egon Krák, ArtD.
rektor**

**Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s.r.o.,
odborná vysoká škola**

Banská Štiavnica, 10. 7. 2014

Autor programu DPŠ:

prof. PhDr. Zuzana Martináková, PhD.

Názov programu:

Doplňujúce pedagogické štúdium v externej forme štúdia na výkon pedagogickej činnosti učiteľa na strednej škole a základnej umeleckej škole umeleckých predmetov: hudobná interpretácia, hudobná tvorba, teoretické hudobné predmety

Zdôvodnenie programu:

1. Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s.r.o., odborná vysoká škola (ďalej len „HUAJA“) má akreditované dva študijné programy prvého stupňa a dva študijné programy druhého stupňa v neučiteľskom študijnom odbore (príslušného zamerania) akreditačnou komisiou v súlade s § 82 ods. 2 písm. a) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – v odbore 2.2.3 Hudobné umenie.

Názov študijného programu: Hudobná interpretácia a teória (Bc.)

Názov študijného programu: Hudobná tvorba a teória (Bc.)

Názov študijného programu: Hudobná teória a interpretácia (Mgr.art)

Názov študijného programu: Hudobná teória a tvorba (Mgr.art)

2. HUAJA sa nachádza v treťom roku poskytovania Bc. štúdia a v prvom roku poskytovania Mgr.art štúdia. V súčasnosti máme dvoch externých študentov na DPŠ v Bc. štúdiu a 2 študentov na DPŠ v Mgr.art. štúdiu a evidujeme ďalší záujem zo strany absolventov, ktorí pôsobia na ZUŠ alebo odborných stredných školách (konzervatóriách).

3. HUAJA poskytuje štúdium v stredoslovenskom regióne, kde je v súčasnosti stále nedostatočný počet kvalifikovaných učiteľov umeleckých predmetov na ZUŠ a tiež na konzervatóriách, resp. stredných odborných školách.

4. HUAJA prostredníctvom predkladaného programu umožňuje absolventom uplatniť sa v praxi ako učiteľ umeleckých a profesijných predmetov na ZUŠ a tiež na konzervatóriách, resp. stredných odborných školách. Tento program DPŠ je nezastupiteľný, nakoľko prípravu na profesionálnu výučbu v oblasti hudobnej interpretácie a tvorby nemôžu suplovať vysoké pedagogické školy.

Forma štúdia DPŠ: Externá

Hlavný cieľ:

Získať pedagogickú spôsobilosť na výkon pedagogickej činnosti učiteľa umeleckých hudobných predmetov:

1. hudobná interpretácia – podľa špecializácie: spev, sláčikové nástroje (husle, viola, violončelo, kontrabas), dychové nástroje (priečna flauta, klarinet, hoboľ, fagot, trúbka, saxofón, lesný roh, pozauna, tuba), klávesové nástroje (klavír, akordeón), strunové nástroje (cimbál, gitara, basová gitara), bicie nástroje (jazzová a vážna hudba), historické nástroje: (zobcová flauta, romantická gitara, lutna, viola da gamba, čembalo, spinet a i.), orchestrálne a zborové dirigovanie),
2. hudobná tvorba (kompozícia, aranžmány ľahších hudobných žánrov, zvukový design a elektroakustická kompozícia),
3. teoretické hudobné predmety (hudobná teória, analýza skladby, dejiny hudby, hudobná estetika).

Špecifické ciele:

Špecifickým cieľom DPŠ je pripraviť budúceho absolventa DPŠ na výkon učiteľa umeleckých hudobných predmetov podľa špecializácie daných akreditovaných ŠP (viď Hlavný cieľ).

Súčasťou programu DPŠ na kvalifikovaný výkon učiteľa umeleckých hudobných predmetov je absolvovanie predmetov všeobecná pedagogika, všeobecná psychológia, všeobecná didaktika a odborová didaktika (didaktika odborných predmetov, nadväzujúca na štúdium v príslušnom akreditovanom študijnom programe) a vykonanie záverečnej skúšky, ktorá pozostáva zo skúšky z uvedených predmetov a z obhajoby záverečnej práce.

Obsah programu:

Obsah programu doplňujúceho pedagogického štúdia vychádza z cieľov programu doplňujúceho pedagogického štúdia a z cieľovej skupiny.

Cieľom DPŠ je pripraviť absolventa uvedených a príbuzných umeleckých študijných programov s umeleckým študijným programom prvého a druhého stupňa na výkon učiteľa umeleckých hudobných predmetov.

Tematické celky, témy, ich časti, moduly a hodinová dotácia:

I.	Modul: Pedagogicko-psychologický	90 hodín
II.	Modul: Predmetovo-didaktický (všeobecná didaktika a teória vyučovania predmetov)	50 hodín
	pedagogická prax	40 hodín
III.	Modul: predmetovo-odborový v odbore hudobné umenie	40 hodín

I. Modul: Pedagogicko-psychologický 90 hodín

Témy:

A Školský systém, štátne vzdelávacie programy	5 hodín
Školský systém v Európe a v SR	2 hodiny
Štátny a školský vzdelávací program	2 hodiny
Školská legislatíva	1 hodiny
B Teoretické modely učenia sa a vzdelávania	20 hodín
Vývoj umeleckého vzdelávania, jeho odraz v školských systémoch od starovekého Egypta po súčasnosť	2 hodiny
Pedagogika ako vedná disciplína a jej vzťah k iným vedným disciplinám.	
Základné pedagogické pojmy.	2 hodiny
Učiteľ – typológie učiteľov, podľa rôznych kritérií a autorov, syndróm vyhorenia	2 hodiny
Osobnosť žiaka a jej špecifiká	2 hodiny
Koncepcie výchovy	1 hodina
Koncepcia tvorivo-humanistickej výchovy Mirona Zelinu KEMSAK	1 hodina
Kognitivizácia, Emocionálnizácia	2 hodiny
Motivácia, Socializácia	2 hodiny
Axiologizácia, Kreativizácia	2 hodiny
Teória výchova, ciele výchovy, funkcie atď.	2 hodiny
Pedagogická komunikácia	2 hodiny
C Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	10 hodín
Špeciálna pedagogika – postavenie v systéme pedagogických vied, základné pojmy	2 hodiny
Etopédia	2 hodiny

Logopédia	2 hodiny
Tyflopédia	2 hodiny
Pedagogika nadaných a talentovaných detí	2 hodiny
D Diagnostikovanie a hodnotenie žiakov	10 hodín
Systémy a typy hodnotenia a dokumentácia žiakov vo vzdelávacích systémoch na Slovensku a v EU	2 hodiny
Štandardizované vedomostné testy	2 hodiny
Diagnostikovanie umeleckého a hudobného talentu	2 hodiny
Hodnotenie umeleckého výkonu	2 hodiny
Vstupné a záverečné diagnostikovanie ako evaluácia výchovno-vzdelávacieho cieľa	2 hodiny
E Psychologické aspekty vývinu žiakov	15 hodín
Psychológia ako vedná disciplína a jej vzťah k ostatným vedným disciplinám najmä k pedagogike	1 hodina
Psychické zdravie a stres	2 hodiny
Vývin psychiky	3 hodiny
Učenie	2 hodiny
Psychické procesy	2 hodiny
Osobnosť	3 hodiny
Dynamika psychiky	2 hodiny
F Psychologické aspekty vytvárania sociálnych vzťahov v škole	10 hodín
Osobnosť v sociálnych vzťahoch	2 hodiny
Spoločenská determinácia motivácie	2 hodiny
Socializácia, sociálne potreby, sociálne učenie	2 hodiny
Sociálne vzťahy, status, roly	2 hodiny
Periodizácia vývinu osobnosti	2 hodiny
G Prevencia problémového správania žiakov	10 hodín
Sociálno-patologické javy	3 hodiny
Typy prevencie problémového správania žiakov	3 hodiny
Arteterapia a vplyv na prevenciu problémového správania žiakov	2 hodiny
Muzikoterapia a vplyv na prevenciu problémového správania žiakov	2 hodiny
H Pedagogická komunikácia	10 hodín
Sociálna komunikácia	2 hodiny
Pedagogická komunikácia – špecifiká	2 hodiny
Základné funkcie pedagogickej komunikácie	2 hodiny
Komunikačné štruktúry	2 hodiny
Dialóg v pedagogickej komunikácii	2 hodiny

II. Modul: Predmetovo-didaktický **50 hodín**
všeobecná didaktika a teória vyučovania predmetov podľa špecializácie

Témy

A Projektovanie a realizácia vyučovania predmetov	16 hodín
Didaktika v systéme pedagogických vied	1 hodina
Funkcie a koncepcie vzdelávania	1 hodina
Didaktické zákonitosti, princípy a pravidlá	2 hodiny
Vyučovacie ciele, metódy a obsah vzdelávania	2 hodiny
Vyučovací proces a organizačné formy vyučovania	1 hodina
Tvorba učebného plánu, stanovenie vzdelávacieho cieľa, progresia v danej špecializácii na ZUŠ	1 hodina
Tvorba učebného plánu, stanovenie vzdelávacieho cieľa, progresia v danej špecializácii na strednej škole a konzervatóriách	1 hodina
Modelová štruktúra vyučovacej hodiny na ZUŠ	1 hodina
Modelová štruktúra vyučovacej hodiny na strednej škole a konzervatóriách	1 hodina
Miera aplikácie názornosti pri vyučovaní danej špecializácie	2 hodiny
Podiel osobného zážitku z interpretačného výkonu (živý koncert a predstavenie) na rozvoji interpretačných kompetencií	1 hodina
Výber repertoáru ako prostriedok rozvoja hudobnosti žiakov na ZUŠ a stredných školách podľa danej špecializácie (subodborová progresia)	2 hodiny
B Rozvoj kľúčových kompetencií žiakov v predmetoch	16 hodín
Problematika motivácie žiakov na ZUŠ a stredných odborných školách	2 hodiny
Diagnostika a analýza problémov pri výučbe danej špecializácie	3 hodiny
Rešpektovanie individuality žiaka na základnom a strednom stupni vzdelávania a jeho psychických a fyzických schopností	2 hodiny
Metódy rozvoja metro-rytmickej a sluchovej kompetencie	3 hodiny
Metódy rozvoja hudobných interpretačných a tvorivých schopností žiakov a ich psycho-motorických predpokladov na základnom a strednom stupni vzdelávania podľa špecializácie	3 hodiny
Osobnostné predpoklady, ktoré vplývajú na umelecký výkon a možnosti ich posilňovania vo výchovno-vzdelávacom procese (automotivácia, sebaovládanie, sebakontrola, vytrvalosť a koncentrácie)	3 hodiny
C Školský vzdelávací program	4 hodiny
Školský vzdelávací program na ZUŠ – metodické plány, učebné osnovy podľa danej špecializácie a možností individualizácie vyučovania s ohľadom na osobnostné predpoklady žiaka	2 hodiny
Školský vzdelávací program na konzervatóriách – metodické plány, učebné osnovy podľa danej špecializácie a možností individualizácie vyučovania s ohľadom na osobnostné predpoklady žiaka	2 hodiny
D Sebareflexia a autoevaluácia učiteľa	6 hodín
Vzťah učiteľa a žiaka – autoritatívnosť a iný prístup	1 hodina
Teoretická, metodická a psychologická príprava učiteľa na vyučovanie v danej špecializácii	2 hodiny
Osobnostné predpoklady učiteľa hudobných predmetov	1 hodina
Autoevaluácia učiteľa vo vzťahu k výsledkom jeho pedagogického	

pôsobenia v danej špecializácii	1 hodina
Sebavzdelávanie a umelecký rast pedagóga v danej špecializácii a kľúčový predpoklad zvyšovania kvality pedagogického procesu na ZUŠ a stredných odborných školách	1 hodina

E Tvorba učebných materiálov a využívanie IKT vo vyučovaní	8 hodín
Materiálne didaktické prostriedky	1 hodina
Vplyv materiálno-technických prostriedkov na dosahovanie výchovno-vzdelávacích cieľov	1 hodina
Využívanie audiovizuálnej techniky (nahrávanie a prehrávanie umeleckých výkonov) v procese výučby	1 hodina
Tvorba učebných materiálov a práca s dostupnými zdrojmi pomocou využitia IKT	3 hodiny
Rozvoj multimediálnych kompetencií žiaka (nahrávanie, využívanie notačných a kompozičných softvérov, štúdiovej techniky a pod.)	2 hodiny

Realizácia praxe: stupňovite v zmysle rozvíjania učiteľskej profesionality (orientačná, diagnostická, didakticko-projektívna a integračno-realizačná)

Vyučovacia prax na ZUŠ v danej špecializácii – náčuvy	10 hodín
Vyučovacia prax na ZUŠ v danej špecializácii – praktická výučba	10 hodín
Vyučovacia prax na konzervatóriu v danej špecializácii – náčuvy	10 hodín
Vyučovacia prax na konzervatóriu v danej špecializácii – praktická výučba	10 hodín

III. Modul: predmetovo-odborový (príslušný odbor hudobného umenia) – predmety témy jadra špecializácií v odbore Hudobné umenie **40 hodín**

Témy:

A Inovácie v oblasti umeleckého hudobného odboru súboru predmetov pre základné umelecké školy a stredné odborné školy a konzervatóriá: interpretácia a tvorba

Úvod do odborovej didaktiky podľa danej špecializácie (cieľ predmetu, história vzniku predmetu)	2 hodiny
Súčasný trendy vo vyučovaní predmetu podľa danej špecializácie	2 hodiny
Status predmetu podľa danej špecializácie v umeleckom vzdelávaní na Slovensku	2 hodiny
Status predmetu podľa danej špecializácie v umeleckom vzdelávaní vo svete	2 hodiny
Diagnostika a analýza problémov pri výučbe danej špecializácie	2 hodiny
Stanovovanie optimálneho metodického postupu pri výučbe danej špecializácie ako metóda riešenia problémov	2 hodiny
Problematika hudobného talentu – špecifické atribúty pri výučbe danej špecializácie	2 hodiny
Metodický analyticko-verbálny prístup k hudobnému dielu vo vzťahu k interpretácii a tvorby pri výučbe danej špecializácie	2 hodiny
Miera aplikácie názornosti pri vyučovaní danej špecializácie	2 hodiny
Práca s odbornou hudobnou literatúrou ako zdroj pre inovačné podnety v danom predmete	2 hodiny
Historické obdobie a štýl ako faktor interpretácie a analýzy a súčasné trendy v danej špecializácii	1 hodina
Vplyv širšieho socio-kultúrneho prostredia žiaka na rozvoj hudobných interpretačných a tvorivých schopností, možnosti interakcie učiteľa, žiaka a rodiča	1 hodina

B Inovácie v oblasti umeleckého hudobného odboru súboru predmetov pre základné umelecké školy a stredné odborné školy a konzervatóriá: teoretické hudobné predmety hudobná teória, analýza skladby, dejiny hudby a hudobná estetika

Úvod do odborovej didaktiky podľa daného predmetu (cieľ predmetu, história vzniku predmetu)	2 hodiny
Súčasný trendy vo vyučovaní daného predmetu	2 hodiny
Status predmetu v umeleckom vzdelávaní na Slovensku	2 hodiny
Status predmetu v umeleckom vzdelávaní vo svete	2 hodiny
Diagnostika a analýza problémov pri výučbe daného predmetu	2 hodiny
Stanovovanie optimálneho metodického postupu pri výučbe daného predmetu ako metóda riešenia problémov	2 hodiny
Metodický analyticko-verbálny prístup k hudobnému dielu vzhľadom na daný predmet	2 hodiny
Práca s odbornou hudobnou literatúrou ako zdroj pre inovačné podnety v danom predmete	2 hodiny
Význam teoretických hudobných predmetov pre interpretačnú a kompozičnú prax	2 hodiny

Profil absolventa:

Absolvent DPŠ bude podľa špecializácie schopný vyučovať umelecké hudobné predmety ako samostatný pedagogický zamestnanec podľa § 8b, ods. 1, písm. a) až c) zákona č. 317/2009 Z. z. na stredných odborných školách, vyšších odborných školách (konzervatóriách) a základných umeleckých školách.

Po absolvovaní pedagogicko-psychologických predmetov, odborovo-predmetovo didaktických predmetov, pedagogickej praxe, predmetovo-odborových a umeleckých hudobných predmetov v súlade so špecializáciou daných akreditovaných ŠP môže absolvent DPŠ pôsobiť ako: učiteľ spevu, učiteľ huslí, violy, violončela, kontrabas, učiteľ akordeónu, klavíra, čembala, učiteľ flauty, klarinetu, trúbky, saxofónu, lesného rohu, pozauny, tuby, učiteľ bicích nástrojov, učiteľ gitary a basovej gitary, učiteľ cimbalu, učiteľ zborového dirigovania, učiteľ orchestrálneho dirigovania, učiteľ kompozície a ďalších hudobných predmetov (hudobná teória, analýza skladby, dejiny hudby, hudobná estetika).

Rozsah programu a dĺžka trvania: 220 vyučovacích hodín v rozsahu 21 – 36 mesiacov

Bližšie určená kategória:

Učiteľ umeleckých hudobných predmetov strednej školy a základnej umeleckej školy
Je absolvent neučiteľských študijných programov hudobného umeleckého zamerania v odbore Hudobné umenie

Bližšie určená podkategória:

Učiteľ neučiteľského študijného programu v odbore Hudobné umenie
Učiteľ umeleckých hudobných predmetov (Súbor predmetov v odbore Hudobné umenie) strednej školy a základnej umeleckej školy so zameraním na umelecké hudobné predmety podľa § 13 písm. d) a e), zákona č. 317/2009 Z. z. v odbore Hudobné umenie.

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Na doplnujúce pedagogické štúdium podľa § 8b ods. 1 písm. a) zákona č. 317/2009 Z. z. možno prijať absolventa druhého stupňa vysokoškolského štúdia neučiteľského študijného programu v odbore Hudobné umenie.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Spôsob ukončovania programu doplnujúceho pedagogického štúdia je určený zákonom (§ 8b ods. 4 až 6 zákona č. 317/2009 Z. z.).

V súlade s § 8b ods. 5 písm. a) zákona č. 317/2009 Z. z.

Záverečná skúška z DPŠ

(po ukončení 4. semestra štúdia) pozostáva z:

- obhajoby predmetovo-didakticky orientovanej písomnej práce z didaktiky odborných predmetov, nadväzujúcich na štúdium v príslušnom akreditovanom študijnom programe a špecializácii v rozsahu 35 až 50 strán, resp. v prípade, že študent realizuje pedagogický výstup pred skúšobnou komisiou, môže mať písomná práce rozsah 20 strán;
- ústnej skúšky zo všeobecnej pedagogiky, všeobecnej psychológie, všeobecnej didaktiky a odborovo-predmetovej didaktiky

Záverečnú prácu posudzujú dvaja recenzenti, obhajoba sa môže konať aj v prípade, že jeden z recenzentov písomnú záverečnú prácu neodporučí.

Garant programu:

prof. PhDr. Egon Krák, ArtD. – vysokoškolský pedagóg, rektor

získaný titul v odbore Teória vyučovania hudobnej výchovy: docent, 2004 na UKF Nitra

(pozn.: **Žiadosť o úpravu usmernenia k akreditáciám DPŠ pre vysoké umelecké školy vzhľadom na ich špecifiká** – Príloha 2)

Počet rokov pedagogickej praxe na VŠ: 19 rokov

Počet rokov pedagogickej praxe na ZUŠ a Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave: 7 rokov

Profesijný životopis garanta (príloha 3)

Písomný súhlas garanta (príloha 4)

Lektori programu:

Všetci lektori v programe doplnujúceho pedagogického štúdia majú vysokoškolské vzdelanie najmenej druhého stupňa s pedagogickou praxou najmenej päť rokov v príslušnom odbore, pričom ich vzdelanie sa viaže na vyučovanie jednotlivých modulov:

I. Modul: Pedagogicko-psychologický (pedagogika, psychológia)

Absolventi 2. stupňa vysokoškolského štúdia v odbore Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov

II. Modul: Predmetovo-didaktický (učiteľstvo hudobných predmetov, prax a teória vyučovania predmetu)

Absolventi 2. stupňa vysokoškolského štúdia v odbore Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov v doktorandskom štúdiu, resp. absolventi 3. stupňa v odbore Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov a absolventi 2., resp. 3. stupňa v odbore Hudobné umenie s pedagogickou praxou min. 3 roky

III. Modul: predmetovo-odborový (príslušný odbor hudobného umenia)

Absolventi 2., resp. 3. stupňa v odbore Hudobné umenie s pedagogickou praxou min. 3 roky

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Poplatky spojené so štúdiom DPŠ sú zverejnené na webovom sídle HUAJA BŠ http://huaja.org/?page_id=476

v aktuálnej **Smernici o poplatkoch k DPŠ**

Účastníkom štúdia sú učebnice a študijné materiály čiastočne poskytnuté bezplatne a čiastočne za úhradu. Dostupnosť a poskytnutie študijnej literatúry, vrátane informačno-komunikačných prostriedkov potrebných na vzdelávanie je štandardná v zmysle požiadaviek na akreditáciu vysokoškolských ŠP.